

UNIEWINNIONY FUNKCJONARIUSZ WRÓCI DO SŁUŻBY. SEJM KROK BLIŻEJ PRZYJĘCIA ZMIAN

Sejmowa podkomisja nadzwyczajna zajęła się dzisiaj rozpatrzeniem senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw. Koncepcja projektu oraz poprawki do niego zostały pozytywnie zaopiniowane i przyjęte przez posłów. Podkomisja wykonała więc kolejny krok zbliżający funkcjonariuszy do zwiększenia możliwości rehabilitacji prawnej po karnym wydaleniu ze służby, w przypadku gdy w późniejszym okresie zapadł w ich przypadku wyrok uniewinniający.

Podkomisja nadzwyczajna do rozpatrzenia senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw kontynuuje prace nad wspomnianym dokumentem. W projekcie, zgodnie z dzisiejszymi postanowieniami, wprowadzone mają zostać kolejne zmiany, m.in. rozszerzające jej zakres. Posłowie w trakcie posiedzenia przyjęli poprawki zaproponowane m.in. przez Radę Ministrów w opinii wydanej jeszcze w listopadzie 2018 roku. Podczas posiedzenia zasugerowano również poszerzenie listy formacji, które objąć mają nowe przepisy, o podległą Marszałkowi Sejmu **Straż Marszałkowską**.

Dalsze prace nad projektem obejmą również wprowadzenie wskazanych podczas posiedzenia poprawek, związanych nie tyle jednak z samym pomysłem czy koncepcją projektu, ale uściśleniem kwestii prawnych.

Podkomisja zdecydowała również, że sprawy rozszerzenia listy o Straż Marszałkowską, powiadamiania dyrektora wybranej formacji, że zakończyło się postępowanie dotyczące funkcjonariusza czy rozszerzenia listy osób, które mogą się ubiegać o zadośćuczynienie po śmierci funkcjonariusza - czyli propozycje, które padły dziś - mają zostać poruszone ponownie podczas kolejnego, zaplanowanego na marzec br. posiedzenia. Podkomisja ma się wtedy zapoznać z opiniami w wymienionych kwestiach, m.in. Marszałka Sejmu czy Ministerstwa Sprawiedliwości.

Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw, opracowany w ramach realizacji postulatów z petycji indywidualnej dotyczącej policji z lutego 2017 roku, przewiduje zmiany umożliwiające rehabilitację prawną funkcjonariuszy Policji i Straży Granicznej, polegającą na możliwości przywrócenia do służby funkcjonariusza, któremu wymierzona została dyscyplinarnie kara wydalenia ze służby. Ewentualna rehabilitacja ma być możliwa jeżeli zapadnie prawomocne orzeczenie uchylające dotychczasowe o wydaleniu ze służby i stwierdzające uniewinnienie ukaranego w postępowaniu dyscyplinarnym, które wznowione zostanie po zakończeniu postępowania prawomocnym wyrokiem uniewinniającym albo orzeczeniem o umorzeniu postępowania z powodu niepopelnienia przestępstwa albo wykroczenia czy braku ustawowych znamion czynu zabronionego. W obecnym kształcie przepisy uniemożliwiają wznowienie postępowania dyscyplinarnego po upływie 5 lat, co oczywiście nie odpowiada realiom funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości w Polsce. Przykładowo, w przypadku inicjatora senackiej petycji, wyrok uniewinniający zapadł po 12 latach.

W przypadku pozostałych nowelizowanych przepisów dotyczących funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Służby Więziennej, senacki projekt ustawy zakłada odrębne rozwiązania w zakresie możliwości powrotu do służby uniewinnionego funkcjonariusza, właściwe dla danego rodzaju służby. Znosi on m.in. termin ograniczający prawo wniesienia wniosku o wznowienie każdego postępowania dyscyplinarnego na korzyść funkcjonariuszy tych służb.

Jak czytamy w ministerialnej opinii z listopada 2018 roku na temat projektu, przyjętej przez Radę Ministrów, „**senacki projekt wychodzi naprzeciw sytuacjom, w których wskazane jest urzeczywistnienie zasady sprawiedliwości społecznej**”.

W oświadczeniu zaznacza się również, że w zmianach chodzi o "jak najbardziej efektywne zabezpieczenie praw i wolności osoby, której zarzuca się popełnienie przewinienia dyscyplinarnego jedynie na podstawie przypuszczenia, iż popełniła przestępstwo lub wykroczenie, tym bardziej że **postępowanie dyscyplinarne ma cechy procesu inkwizycyjnego** - przykładowo, nie tylko że organy dyscyplinarne mają mniejsze niż sąd karny uprawnienia w sferze dowodowej, ale i obwinionemu w tym postępowaniu nie przysługują tak silne gwarancje jak w postępowaniu karnym".

To, że przyjęta w ustawie o Policji konstrukcja odpowiedzialności dyscyplinarnej nie narusza standardu konstytucyjnego, nie znaczy, że prawodawca nie może jej zmienić, na przykład w ten sposób, iż wzmocni gwarancje osób pociągniętych do odpowiedzialności dyscyplinarnej, także w zakresie możliwości wznowienia postępowania dyscyplinarnego i określenia jego granic czasowych.

Stanowisko Rządu wobec senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw

"Rada Ministrów, popierając cel projektowanej regulacji, stoi na stanowisku, iż najbardziej optymalnym legislacyjnie rozwiązaniem byłoby zintegrowanie (ujednoczenie) przepisów senackiego projektu ustawy dla wszystkich służb - tak dalece, jak nie pozostaje to w bezpośredniej kolizji ze specyfiką danej służby" - czytamy w stanowisku Rady Ministrów.

Pożądane jest, by kluczowe instytucje prawne, o ile nie znajduje to uzasadnienia w specyfice służby, kształtowane były w sposób zbliżony w każdej z nich. Wynika to z istoty odpowiedzialności dyscyplinarnej, jej charakteru i celu, w tym z analogicznej relacji między odpowiedzialnością dyscyplinarną i karną.

Stanowisko Rządu wobec senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw

Rada Ministrów zaproponowała również rozszerzenie zapisów o funkcjonariuszy Służby Ochrony Państwa i włączenia do procedowanej ustawy odpowiednich zmian w ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r.

o SOP oraz Państwowej Straży Pożarnej. W przypadku SOP, przypomina się również, że formacja ta jest stosunkowo "młoda", nowe zapisy powinny więc brać pod uwagę działające wcześniej w jej miejscu Biuro Ochrony Rządu.

Zgodnie z deklaracjami rządu, skutki finansowe związane z realizacją senackiego projektu ustawy zostaną sfinansowane w ramach wydatków planowanych corocznie w budżetach poszczególnych dysponentów części budżetowych, nie będzie więc konieczności ich dodatkowego zwiększania i nie będą stanowiły podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa.

"Reasumując, Rada Ministrów, mając na uwadze cel projektowanej regulacji, po uwzględnieniu zaproponowanych zmian, pozytywnie opiniuje senacki projekt ustawy 10 o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych i rekomenduje jego dalsze procedowanie" - czytamy w stanowisku, które ostatecznie podzielone zostało przez wszystkie osoby czy przedstawiciele administracji biorących udział w dzisiejszym posiedzeniu sejmowej podkomisji.